Адміністративне право і процес

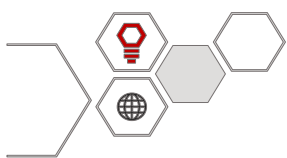
УДК 351:004.7:340

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19049185>**Взаємодія патрульної поліції та населення у системі забезпечення
публічної безпеки****Іванов Олег Олександрович,**

аспірант ЗВО «Львівський університет бізнесу та права», Україна,

<https://orcid.org/0009-0008-6339-4365>**Прийнято: 14.12.2025 | Опубліковано: 30.12.2025**

Анотація. У статті досліджено адміністративно-правові та соціальні засади взаємодії патрульної поліції з населенням у системі забезпечення публічної безпеки в Україні. Проаналізовано нормативно-правову базу, що регулює партнерську модель поліцейської діяльності, зокрема Закон України «Про Національну поліцію», підзаконні акти Міністерства внутрішніх справ та міжнародні стандарти демократичного поліціювання, розроблені Радою Європи, ОБСЄ та УНП ООН. Розкрито зміст понять «публічна безпека», «громадський порядок» та «взаємодія» як метакатегорії, що охоплює сервісний і контрольний режими поліцейської діяльності; обґрунтовано необхідність ієрархічного узгодження суміжних термінів у правовому дискурсі. Досліджено форми, методи та інструменти взаємодії патрульної поліції з населенням, включаючи практики community policing (шкільний офіцер поліції, поліцейський офіцер громади), цифрові канали комунікації (зокрема мобільний застосунок «My Pol») та деескалаційні техніки, апробовані за підтримки Консультативної місії ЄС. Особливу увагу приділено концепції

процедурної справедливості як ключового чинника формування довіри та легітимності поліції; показано медіаторну роль соціальної ідентичності у зв'язку між сприйняттям справедливості та визнанням легітимності. На підставі емпіричних даних соціологічних досліджень Київського міжнародного інституту соціології, Центру Разумкова та групи «Рейтинг» проаналізовано динаміку довіри населення до поліції в Україні у 2016–2024 роках та проведено порівняння з показниками країн Європейського Союзу за даними Євробарометра. Окремо розглянуто специфіку взаємодії патрульної поліції з населенням в умовах воєнного стану: виявлено ризики дрейфу від партнерської моделі до директивного стилю, визначено механізми збереження процедурних гарантій та розкрито потенціал нових форм локальної співпраці. Обґрунтовано модель процедурно керованого партнерства, що поєднує демократичні стандарти поліціювання, інструменти комунікативної процедури та локальну інституціоналізацію партнерства у громадах як стратегічний орієнтир повоєнного розвитку. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення нормативного забезпечення взаємодії патрульної поліції з населенням у контексті повоєнного відновлення та євроінтеграції України.

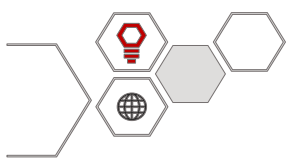
Ключові слова: патрульна поліція, публічна безпека, взаємодія поліції з населенням, процедурна справедливість, довіра до поліції, community policing, партнерська модель, воєнний стан, деескалація, підзвітність поліції.

Interaction between Patrol Police and the Public in the System of Ensuring Public Safety

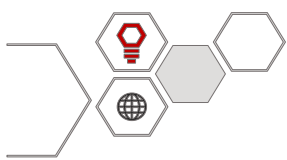
Oleh Ivanov,

Postgraduate Student, Lviv University of Business and Law, Ukraine,

<https://orcid.org/0009-0008-6339-4365>

Abstract. The article examines the administrative-legal and social foundations of patrol police interaction with the population in the system of ensuring public safety in Ukraine. The study analyzes the regulatory framework governing the partnership model of policing, including the Law of Ukraine "On the National Police," subordinate legislation of the Ministry of Internal Affairs, and international standards of democratic policing developed by the Council of Europe, OSCE, and UNODC. The concepts of "public safety," "public order," and "interaction" as a metacategory encompassing both service and control modes of police activity are elucidated; the necessity of hierarchical alignment of related terms in legal discourse is substantiated. The forms, methods, and instruments of patrol police interaction with the population are investigated, including community policing practices (school police officer, community police officer), digital communication channels (particularly the "My Pol" mobile application), and de-escalation techniques tested with the support of the EU Advisory Mission. Particular attention is devoted to the concept of procedural justice as a key factor in building trust and police legitimacy; the mediating role of social identity in the relationship between perceived fairness and legitimacy recognition is demonstrated. Based on empirical data from sociological surveys by the Kyiv International Institute of Sociology, the Razumkov Centre, and the Rating Group, the dynamics of public trust in the police in Ukraine during 2016–2024 are analyzed, with comparisons to European Union indicators based on Eurobarometer data. The specifics of interaction under martial law conditions are examined separately: risks of drift from the partnership model toward a directive style are identified, mechanisms for preserving procedural guarantees are defined, and the potential of new forms of local cooperation is explored. A model of procedurally managed partnership is substantiated, combining democratic policing standards, communicative procedure instruments, and local institutionalization of partnership in communities. Recommendations for improving the regulatory

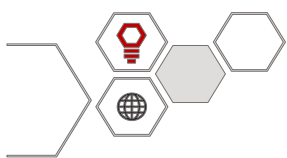

framework of patrol police interaction with the population in the context of post-war recovery and European integration are formulated.

Keywords: patrol police, public safety, police-community interaction, procedural justice, trust in police, community policing, partnership model, martial law, de-escalation, police accountability.

Постановка проблеми. Українська модель поліцейської діяльності після 2015 року ціннісно та організаційно змістилася від каральної міліцейської парадигми до сервісної поліцейської, де ключовими орієнтирами стають партнерство з населенням, підзвітність і спільна відповідальність за безпеку повсякденного життя [1; 20]. Водночас саме у сфері публічної безпеки ця зміна стикається з найвищими очікуваннями суспільства та найгострішими практичними ризиками: правовий порядок і соціальна довіра зіштовхуються в умовах первинного контакту, який здебільшого здійснює патрульна поліція [1]. Публічну безпеку у контексті цього дослідження визначено як стан захищеності життєво важливих інтересів, прав і свобод у просторі спільного користування та повсякденних комунікацій [13; 14; 15]. Взаємодію поліції та населення розглянуто подвійно: як адміністративно-правову категорію (узгоджена діяльність суб'єктів, що має юридично значущі форми, процедури та наслідки) та як соціальну категорію (комунікативний процес, у якому формуються довіра, легітимність і готовність співпрацювати) [12].

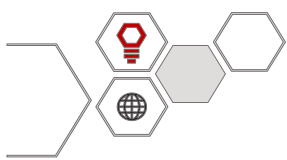
Актуальність проблеми посилюється тим, що в умовах воєнного стану взаємодія патрульної поліції з населенням перебуває під тиском двох протилежних вимог: з одного боку — потреба у посиленому контролі та розширених повноваженнях, з іншого — необхідність збереження процедурних гарантій, які забезпечують довіру населення та легітимність поліцейських дій [2; 7; 10]. Крім того, євроінтеграційний курс України передбачає наближення стандартів поліціювання до європейських орієнтирів,

що фіксується у відповідних звітах Європейської Комісії [44]. За таких обставин наукове осмислення механізмів, форм та правових засад взаємодії патрульної поліції з населенням набуває стратегічного значення як для правозастосовної практики, так і для інституційного розвитку Національної поліції України.

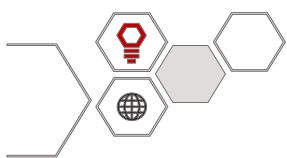
Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика взаємодії поліції з населенням у контексті публічної безпеки є предметом активного наукового дискурсу як в Україні, так і за кордоном. В. В. Майоров дослідив шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання взаємодії поліції з населенням на засадах партнерства, акцентувавши увагу на процедурних прогалинах чинного законодавства та необхідності систематичного зворотного зв'язку [11]. О. М. Волуйко здійснив теоретичний аналіз взаємодії Національної поліції України з населенням, виокремивши адміністративно-правовий та соціально-комунікативний виміри цієї взаємодії [12]. О. М. Дубенко розглянув публічну безпеку та порядок як комплексне явище поліцейської діяльності, наголосивши на багатовимірності цього поняття [13]. К. О. Чишко проаналізував співвідношення термінів «соціальний порядок» і «публічний порядок», «соціальна безпека» і «публічна безпека», встановивши необхідність їх ієрархічного узгодження у правовому дискурсі [14]. Д. С. Тихонова дослідила зміст і поняття публічної безпеки та порядку, окресливши їх співвідношення з категорією національної безпеки [15].

Т. І. Сліпченко проаналізувала європейський досвід community policing як партнерства поліції та громади, виявивши ключові інституційні передумови ефективності цього підходу [16]. Н. Вітвіцька дослідила поліцейського офіцера громади як об'єкт вітчизняного та зарубіжного адміністративно-правового дослідження, встановивши роль сталих контактів із місцевим населенням у зміцненні довіри [17]. А. Г. Байбак обґрунтував ефективність інструменту Custody Records у забезпеченні та захисті прав людини у

поліцейській діяльності, зокрема в аспекті прозорості та підзвітності [18]. О. Брусакова та О. Гетманець дослідили правила етичної поведінки поліцейських як об'єкт адміністративно-правового забезпечення, довівши зв'язок етичних стандартів із зміцненням довіри громадян [19]. В. Улинець узагальнив європейський досвід правового регулювання організації та діяльності поліції, визначивши орієнтири для інституційної модернізації поліцейських систем [20]. Н. Пельман на матеріалі Гарвардських українознавчих студій проаналізував проблему патримоніалізму у процесі поліцейської реформи в Україні, продемонструвавши ризики інституційного захоплення за умов формального залучення громадськості [21].

У зарубіжній кримінологічній та соціологічній літературі Т. Чен і Е. Беннет провели систематичний огляд та мета-аналіз зв'язку між процедурною справедливістю та легітимністю поліції, виявивши медіаторну роль соціальної ідентичності [24]. Дж. Єсберг та співавтори здійснили мета-аналіз взаємозв'язку між поліціюванням та колективною ефективністю, встановивши, що якість взаємодії поліції з громадою впливає на рівень колективної самоорганізації [25]. Г. Блер та співавтори на широкій вибірці країн Глобального Півдня довели, що community policing саме по собі не формує довіру до поліції та не зменшує злочинність, якщо не підкріплене процедурними стандартами [26]. К. Добсон, А. Дітманн і Д. Ігер експериментально підтвердили, що прозорі пояснення дій поліції на початку контакту (transparency statements) підвищують довіру у взаємодіях «поліція — громада» [27]. Р. Сінйорі та співавтори обґрунтували значення реляційної безперервності у community policing з позицій людиноцентричного дизайну, показавши руйнівний вплив ротацій на довіру громади [28]. Л. ван Літ та співавтори провели огляд концептуалізацій деескалації у поліцейських контактах, зафіксувавши неоднозначність визначень та необхідність стандартизації навчання [29]. Б. Бредфорд та співавтори на даних опитувань

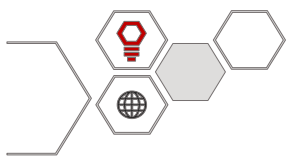
дослідили динаміку суспільної довіри до поліції у Великій Британії, виявивши зв'язок між процедурними стандартами та стійкістю довіри в умовах інституційних криз [30]. Т. Пренцлер і Н. Кернс розробили інтегративну модель піших патрулів у публічному просторі, що поєднує безпеку, порядок і обов'язок піклування [31].

Попри значний масив досліджень, невирішеною залишається проблема комплексного аналізу взаємодії саме патрульної поліції з населенням у системі публічної безпеки з урахуванням специфіки воєнного стану, динаміки довіри та перспектив повоєнної інституціоналізації партнерської моделі в українських умовах. Більшість досліджень зосереджуються на окремих аспектах — нормативному регулюванні, довірі чи інструментах community policing — без інтеграції цих компонентів у єдину аналітичну рамку.

Формулювання цілей статті. Метою статті є комплексний аналіз адміністративно-правових, організаційних та соціально-комунікативних засад взаємодії патрульної поліції з населенням у системі забезпечення публічної безпеки в Україні, включаючи оцінку впливу воєнного стану на характер цієї взаємодії та обґрунтування моделі процедурно керованого партнерства як стратегічного орієнтира розвитку поліцейської діяльності. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: розмежувати ключові понятійно-категоріальні засади (публічна безпека, громадський порядок, взаємодія); проаналізувати нормативно-правове регулювання взаємодії патрульної поліції з населенням; дослідити форми, методи та інструменти практичної взаємодії; оцінити динаміку довіри населення до поліції; визначити специфіку взаємодії в умовах воєнного стану та перспективи повоєнного розвитку партнерської моделі.

Виклад основного матеріалу. Адміністративно-правова та соціологічна теорія трактують публічну безпеку як об'єкт спільної відповідальності держави, місцевого самоврядування, інституцій

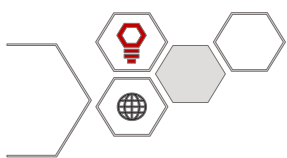

громадянського суспільства та самих громадян. В адміністративно-правовому вимірі таке розуміння передбачає, що поліція співвиробляє (co-produce) безпековий результат через інформаційний обмін, процедурні гарантії та партнерські практики [8; 10]. У соціологічному вимірі взаємодія стає каналом формування прогнозованості поведінки державної влади у щоденних контактах, а прогнозованість, своєю чергою, виступає передумовою довіри та легітимності [12; 22].

Суміжні терміни, які у практиці часто змішуються, потребують розмежування. Публічна безпека та громадська безпека відрізняються тим, що «публічне» у праві підкреслює відкритий, загальний та інституційно відповідальний характер, тоді як «соціальне» може бути групово обмеженим і психологічно орієнтованим, тому коректніше узгоджувати ці терміни в ієрархії понять [14]. Взаємодія, обслуговування та контроль також потребують розмежування: «обслуговування» апелює до сервісної функції, «контроль» — до владно-наглядового режиму, а «взаємодія» охоплює їх як метакатегорія, що задає правила переходу між режимами та комунікативні стандарти їх застосування [11; 12]. Превенція і реагування — функціональні модуси поліцейської діяльності, натомість партнерство — організаційно-комунікативний принцип, що визначає, як ці модуси реалізуються у контакті з громадянами: через діалог і довіру або через директивність і страх [8; 23].

Еволюція стилів поліцейської діяльності від моделі підтримання порядку через дискретний розсуд, через жорстку орієнтацію на формальне застосування норм, до сервісно-громадської орієнтації має ключову правову інтерпретацію: вона змінює легітимуючу основу влади у повсякденній взаємодії [22]. Центральним стає поєднання двох режимів: поліцейського примусу (владне втручання, обмеження прав, застосування сили) та поліцейського сервісу (допомога, консультування, координація ресурсів, супровід уразливих осіб). Оптимальність моделі визначається якістю

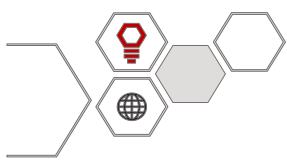

процедурної вбудованості примусу: він стає соціально прийнятним, коли пояснений, пропорційний і підзвітний [7; 10; 22; 29].

Від категоріального апарату перейдемо до нормативних рамок взаємодії. Закон України «Про Національну поліцію» встановлює, що завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку [1]. Принцип взаємодії з населенням на засадах партнерства (стаття 11) задає нормативний стандарт: діяльність поліції спрямовується на задоволення потреб населення, а не на реагування на правопорушення як самодостатню мету [1]. Норма про звітність перед громадою (стаття 86) потенційно формує інструмент підзвітності та зворотного зв'язку, однак її практичне наповнення залежить від конкретних процедур: хто ініціює звітування, за якими індикаторами оцінюється діяльність, як враховуються рекомендації громади [1; 11].

Підзаконні та внутрішньовідомчі регулятори деталізують повсякденну норму взаємодії. Правила етичної поведінки поліцейських, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України № 1179, прямо пов'язують етичні стандарти зі зміцненням довіри громадян і легітимністю поліцейських дій, що трансформує етику з морального додатку у частину адміністративно-правового забезпечення публічної безпеки [4; 19]. Дисциплінарний статут Національної поліції України формалізує відповідальність, процедури реагування на порушення дисципліни та порядок оскарження дисциплінарних рішень, конструюючи внутрішній контур підзвітності, без якого принцип партнерства залишається декларативним [5; 10].

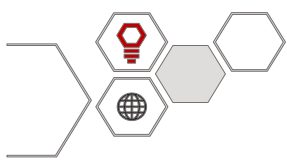
Механізми звернень і скарг посідають окреме місце у праві взаємодії. Закон України «Про звернення громадян» забезпечує базову процедуру комунікації із суб'єктом публічної влади, проте в поліцейському контексті цього замало: скарга на поліцейську дію часто потребує незалежної перевірки фактичних обставин, доступу до доказів (зокрема відеозаписів) та гарантій

неупередженості [6; 10]. Українська система наразі значною мірою спирається на внутрішні перевірки та дисциплінарні механізми, що породжує класичну для демократичного поліціювання дилему: ефективність внутрішнього контролю проти довіри до його незалежності [10; 11].

Практичну ефективність партнерської моделі знижують кілька правових прогалин. Принцип партнерства у законі часто не підкріплений мінімальними процедурами систематичного зворотного зв'язку (регулярністю, форматом, обов'язковістю реагування на зауваження), через що підзвітність перетворюється на звітність заради звітності [11; 21]. Цифрові та комунікаційні канали взаємодії розвиваються швидше, ніж процесуальні гарантії їх використання (захист даних, верифікація, стандарти відповіді), що створює ризик нерівності доступу до поліцейських послуг [32; 33]. У воєнний час право взаємодії ускладнюється розширенням поліцейських повноважень і появою нових режимів контролю (комендантська година, перевірки документів), тому саме процедурні гарантії мають стримувати дрейф до директивного стилю [2; 3; 7].

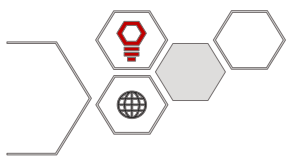
Описана нормативна архітектура становить правову рамку, проте реальна взаємодія матеріалізується у конкретних формах і практиках. Юридичні форми взаємодії (прийом громадян, інформування, звіти) мають цінність тоді, коли зводять випадковість контакту до керованої процедури. Однак інституційна практика часто виявляє парадокс: формально існує багато каналів комунікації, але вони працюють як канали переадресації або відповіді за шаблоном, а не спільного вироблення рішень [10; 11]. Ефективнішими виявляються організаційні форми, де взаємодія вбудована в повсякденну діяльність патруля: спільні обговорення проблем безпеки, локальні консультаційні формати, профілактичні програми та сталі контакти з ключовими інституціями громади [8; 34].

Практики community policing, інституційно апробовані в Україні через проєкти «Шкільний офіцер поліції» та підхід «поліцейський офіцер громади», демонструють потенціал партнерського формату. У моделі шкільного офіцера взаємодія будується навколо безпечного освітнього середовища і профілактики ризиків, що зміщує патрульного з позиції контролера до позиції постійного контактного суб'єкта з передбачуваними функціями [34]. У моделі поліцейського офіцера громади акцент зроблено на постійному контакті з мешканцями, орієнтації на потреби місцевого населення та запобіганні правопорушенням як щоденній роботі, а не разовій кампанії [13; 17]. Водночас дослідження засвідчують, що без кадрової стабільності та організаційної пам'яті взаємини руйнуються при ротаціях, і тоді громада сприймає поліцію як випадковий, а не відповідальний інститут [28]. Європейський досвід підтверджує, що ефективність community policing залежить від інституційних передумов: правового закріплення партнерських процедур, ресурсного забезпечення та підзвітності перед місцевою громадою [16; 20].

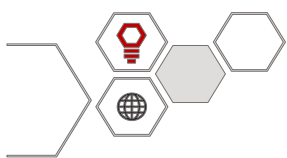
Цифрові інструменти розширили доступність поліцейських послуг, але водночас породили нові нерівності. Мобільний застосунок «My Pol» позиціонується як офіційний канал зв'язку з поліцією, який дозволяє викликати допомогу, надсилати матеріали з місця події, оцінювати роботу поліцейських за номером жетона та отримувати сповіщення [32]. Міністерство внутрішніх справ України окремо визначає розвиток цифрових сервісів як пріоритет інформатизації системи [33]. Проте цифровізація сама по собі не створює партнерства: вона збільшує пропускну здатність комунікації, але якщо відповідь поліції залишається непрогнозованою, цифровий контакт може навіть підсилити фрустрацію [10; 12].

Більшість патрульних контактів відбувається у ситуаціях стресу, конфлікту або невизначеності, тому комунікативна складова набуває визначального значення. Дослідження деескалації засвідчують, що навіть у

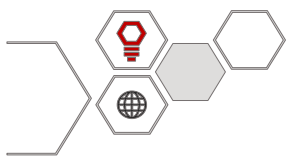
науковій літературі бракує однозначності у визначенні деескалації та описі конкретних навичок, а це ускладнює стандартизацію навчання і контроль якості [29]. Консультативна місія ЄС в Україні окремо акцентує увагу на техніках деескалації як інструменті збереження життя поліцейських і громадян [36]. Експериментальні результати підтверджують: прозорі пояснення дій поліції на початку взаємодії (transparency statements) зменшують відчуття загрози та підвищують довіру у безпосередніх контактах «поліція — громада» [27]. Звідси практичний висновок: партнерська взаємодія потребує керованої комунікативної процедури, що працює і в сервісному, і в контрольному режимі [7; 10].

Правові рамки та інструменти взаємодії перевіряються на життєздатність тим, чи конвертуються вони у довіру, легітимність і готовність співпрацювати — тобто у вимірюваний соціальний капітал публічної безпеки. Концепція процедурної справедливості (procedural justice), пов'язана передусім з працями Т. Тайлера, є ключовою для сучасної кримінології та соціології правоохоронної діяльності. Згідно з нею, люди оцінюють легітимність влади за якістю процедури: нейтральністю, повагою, наданням голосу (voice) та зрозумілістю мотивів рішення [23]. Мета-аналізи підтверджують стійкий зв'язок між сприйняттям процедурної справедливості та легітимністю поліції, причому соціальна ідентичність може виступати медіатором цього зв'язку [24]. Довіру, легітимність і задоволеність поліцейськими послугами слід розрізняти: довіра описує готовність бути вразливим у ситуації ризику; легітимність — визнання морального права поліції вимагати підкорення; задоволеність — оцінку сервісного результату, яка може бути високою навіть при низькій легітимності [22; 24; 30]. Дослідження взаємозв'язку між поліціюванням та колективною ефективністю засвідчують, що якість контактів з поліцією впливає на рівень колективної самоорганізації громади, а отже — на загальний стан публічної безпеки [25].

Емпіричні дані в Україні демонструють нерівномірну траєкторію довіри. У ранній фазі реформи (2015–2017) спостерігалось підвищення очікувань та довіри до нових поліцейських інституцій, що фіксувалося соціологічними вимірюваннями Київського міжнародного інституту соціології [37; 38]. У грудні 2018 року показники довіри та недовіри вказували на наявність суттєвого скепсису щодо поліції як інституції [39]. У 2021–2024 роках динаміка довіри до поліції, за даними КМІС, демонструвала зниження: частка тих, хто довіряє поліції, зменшилась із 41 % до 37 %, а недовіра зросла з 29 % до 38 % [40]. Дані Центру Разумкова за лютий — березень 2025 року підтверджують збереження цієї тенденції [42]. Соціологічне опитування групи «Рейтинг» щодо оцінки реформування органів правопорядку додатково засвідчує неоднозначне сприйняття реформи поліції громадянами [41]. Звіт SCORE про тенденції в Україні фіксує чутливість довіри до поліції до регіональних та ситуативних чинників [45]. Ці коливання відображають ширшу соціальну напругу між потребою у безпеці та чутливістю до процедурної справедливості у щоденних контактах [22; 24].

Порівняльний контекст увиразнює масштаб задачі. За даними стандартного Євробарометра (Spring 2024), у країнах Європейського Союзу рівень довіри до поліції становить близько 72 % [43]. Такий розрив свідчить про інституційне значення процедурних стандартів, контролю та прозорості. Для України з цього випливають дві практичні імплікації. Стратегічною метою має бути інституціоналізація механізмів, що роблять добросовісну поведінку поліцейського раціональною нормою, а порушення — реально караним відхиленням [7; 10; 19]. Крім того, довіра є інструментальним ресурсом публічної безпеки: без неї знижується готовність повідомляти про правопорушення, співпрацювати зі слідством і підтримувати превентивні ініціативи [23; 25]. Звіт Європейської Комісії щодо України (2023) окремо

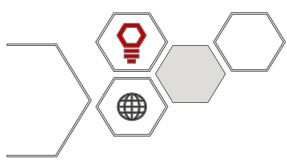

фіксує потребу подальшого зміцнення підзвітності та професійності поліції як передумови євроінтеграції [44].

Аналіз умов воєнного стану критично важливий, оскільки у кризі взаємодія з населенням стає і гостро необхідною, і найбільш уразливою до відкату в директивність. Воєнний стан змінює характер публічної безпеки: зростає частка завдань, пов'язаних із режимними обмеженнями, переміщенням населення, комендантською годиною, евакуацією, роботою на деокупованих територіях та підвищеною роллю місцевої координації. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» передбачає можливість запровадження спеціальних заходів, а Кабінет Міністрів України визначає порядок їх реалізації [2; 3]. У цих умовах патрульна взаємодія структурно зміщується у бік контролю та примусу, і ризик полягає в тому, що контрольний режим починає домінувати культурно й організаційно, а сервісна логіка партнерства деградує [2; 7; 10].

В умовах високого стресу увага до процедурних деталей знижується, хоча саме вони становлять ядро легітимності: пояснення причини перевірки, коректний тон, пропорційність вимог, можливість оскарження, фіксація дій та доступ до доказів [23; 29]. Практика Custody Records ілюструє, як документування, прозорість і контроль за умовами перебування затриманих зменшують сліпі зони примусу [18]. Подібні практики не суперечать воєнній доцільності — навпаки, вони знижують ризики зловживань, які стратегічно підривають довіру до держави [10; 18].

Водночас війна породила й нові форми взаємодії, які можуть стати ресурсом повоєнної партнерської моделі. Консультаційні формати безпеки у громадах, що підтримуються Консультативною місією ЄС в Україні, спрямовані на пошук локальних рішень для локальних проблем та на зміцнення співпраці поліції з населенням [35]. Практичні матеріали з українського впровадження community policing підкреслюють, що взаємодія

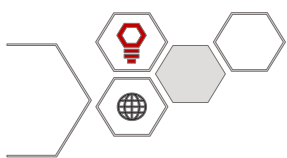

на засадах партнерства працює тоді, коли громада має роль співучасника в артикуляції проблем, пріоритетів і способів реагування [34]. Нормативний виклик повоєнного періоду полягає у тому, щоб ці практики були вбудовані у стандарти діяльності патрульної поліції як масового первинного контакту [1; 8].

Висновки. Оптимальна модель взаємодії патрульної поліції з населенням у системі публічної безпеки ґрунтується на процедурно керованому партнерстві. Його ядро — передбачуваність і підзвітність переходів між двома режимами взаємодії: сервісним (допомога, координація, консультування) та контрольним (нагляд, обмеження, примус). У правовому вимірі принцип партнерства зі статті 11 Закону України «Про Національну поліцію» потребує процесуальної інфраструктури — стандартів зворотного зв'язку, зрозумілої звітності та індикаторів якості контакту, а не показників розкриття чи штрафів. У соціальному вимірі довіра та легітимність є інструментальним ресурсом публічної безпеки, що прямо залежить від процедурної справедливості у щоденних контактах.

В українських умовах, що поєднують реформу, війну та євроінтеграцію, найбільш раціональним є поєднання трьох компонентів. Перший — демократичні стандарти поліціювання як конституція повсякденного контакту: пропорційність, повага до гідності, підзвітність і незалежний контроль, що задаються європейськими й універсальними орієнтирами. Другий — інструменти комунікативної процедури: деескалація, прозорі пояснення дій, стандарти роботи з уразливими групами, які емпірично підвищують довіру в реальних взаємодіях та зменшують сприйняття загрози. Третій — локальна інституціоналізація партнерства через сталі формати взаємодії у громадах: консультаційні групи, програми на кшталт шкільних проєктів, спільне визначення проблем безпеки, які переносять взаємодію з рівня контакту при інциденті на рівень постійної безпекової політики. Разом

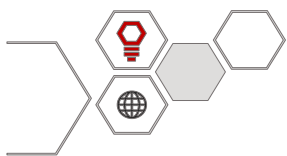

ці компоненти утворюють шлях від декларативного партнерства до керованої системи співвироблення публічної безпеки, де патрульна поліція виступає першою лінією демократичної легітимації держави у повсякденності.

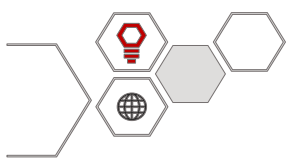
Перспективними напрямками подальших досліджень є розроблення індикаторів якості контакту для оцінки ефективності патрульної взаємодії, емпіричне вивчення впливу цифрових інструментів на процедурну справедливість та порівняльний аналіз повоєнних моделей відновлення партнерського поліціювання в різних країнах.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/389-19>
3. Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану: Постанова КМУ від 08.07.2020 № 573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/573-2020-%D0%BF>
4. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179 (реєстр. № 1576/29706). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1576-16>
5. Закон України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» від 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2337-19>
6. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/393/96-%D0%B2%D1%80>
7. Council of Europe. Recommendation Rec(2001)10 of the Committee of Ministers to member states on the European Code of Police Ethics. URL: <https://rm.coe.int/16800015b7>

8. OSCE. Police–Public Partnerships (Community Policing): A Guidebook. 2022. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/e/e/521306.pdf>
9. OSCE. Guidebook on Democratic Policing (2nd ed.). 2008. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/9/23804.pdf>
10. UNODC. Handbook on Police Accountability, Oversight and Integrity. 2011. URL: https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/crimeprevention/PoliceAccountability_Oversight_and_Integrity_10-57991_Ebook.pdf
11. Майоров В. В. Шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання взаємодії поліції з населенням на засадах партнерства. *Право і суспільство*. 2020. № 2-2. DOI: 10.32842/2078-3736/2020.2-2.28. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-2.28>
12. Волуйко О. М. Взаємодія Національної поліції України з населенням: теоретичний аналіз. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 9. DOI: 10.32782/2524-0374/2020-9/49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-9/49>
13. Дубенко О. М. Публічна безпека та порядок як комплексне явище в поліцейській діяльності. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 138–142. DOI: 10.32850/sulj.2023.1.24. URL: <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.1.24>
14. Chyshko K. O. Correlation of the terms "social order" and "public order", "social security" and "public safety". *Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs*. 2024. 105(2, Part 1). P. 93–102. DOI: 10.32631/v.2024.2.09. URL: <http://dx.doi.org/10.32631/v.2024.2.09>
15. Tykhonova D. S. The meaning and concept of public safety and order. *Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs*. 2022. URL: <https://visnyk.univd.edu.ua/index.php/VNUAF/article/view/506>

16. Slipchenko T. I. Community policing as a partnership between the police and the community: a European experience. *Actual Problems of Law (Aktual'ni problemi pravoznavstva)*. 2022. URL: <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/apl/article/view/1370>

17. Vitvitska N. Community Police Officer as an Object of Domestic and Foreign Administrative and Legal Research. 2022. DOI: 10.32849/2663-5313/2022.4.03. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2022.4.03>

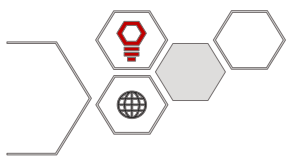
18. Байбак А. Г. Custody Records як ефективний інструмент забезпечення та захисту прав людини в поліцейській діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2025. Вип. 92(3). DOI: 10.24144/2307-3322.2025.92.3.3. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.3.3>

19. Брусакова О., Гетманець О. Правила етичної поведінки поліцейських як об'єкт адміністративно-правового забезпечення. *Форум права*. 2025. № 1. С. 83–89. URL: https://forumprava.pp.ua/files/083-089-2025-1-FP-Brusakova%2CHetmanets_11.pdf

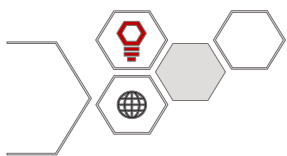
20. Ulynets V. Legal Regulation of Police Organization and Operations: European Experience. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2024. No 4. DOI: 10.61345/1339-7915.2024.4.18. URL: <https://doi.org/10.61345/1339-7915.2024.4.18>

21. Pehlman N. Patrimonialism through Reform: Public Participation in Police Reform, Institutional Capture, and Bureaucratic Independence in Ukraine. *Harvard Ukrainian Studies*. 2020. 37(3–4). P. 323–366. URL: <https://husj.harvard.edu/articles/patrimonialism-through-reform-public-participation-in-police-reform-in-ukraine>

22. Wilson J. Q. Varieties of Police Behavior: The Management of Law and Order in Eight Communities. Harvard University Press, 1968. URL: <https://www.hup.harvard.edu/books/9780674932104/varieties-of-police-behavior>

23. Tyler T. R. *Why People Obey the Law* (2nd ed.). Princeton University Press, 2006. URL: <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691126739/why-people-obey-the-law>
24. Chan T. C. H., Bennett E. A systematic review and meta-analysis of procedural justice and legitimacy in policing: the effect of social identity and social contexts. *Journal of Experimental Criminology*. 2023 (online). DOI: 10.1007/s11292-023-09595-5. URL: <https://doi.org/10.1007/s11292-023-09595-5>
25. Yesberg J. A. et al. A systematic review and meta-analysis of the relationship between policing and collective efficacy. *Journal of Experimental Criminology*. 2024. DOI: 10.1007/s11292-023-09580-y. URL: <https://doi.org/10.1007/s11292-023-09580-y>
26. Blair G. et al. Community policing does not build citizen trust in police or reduce crime in the Global South. *Science*. 2021. DOI: 10.1126/science.abd3446. URL: <https://doi.org/10.1126/science.abd3446>
27. Dobson K. S. H., Dittmann A. G., Yeager D. S. A transparency statement improves trust in community-police interactions. *Nature Communications*. 2025. 16(1):2285. DOI: 10.1038/s41467-024-55709-6. URL: <https://doi.org/10.1038/s41467-024-55709-6>
28. Signori R., Heinrich D. P., Wootton A. B., Davey C. L. Relational continuity in community policing: Insights from a human-centred design perspective. *Policing: A Journal of Policy and Practice*. 2023. DOI: 10.1093/police/paad038. URL: <https://doi.org/10.1093/police/paad038>
29. van Lith L. et al. What Do We Mean by De-Escalation in Police-Citizen Encounters? A Scoping Review on Conceptualization, Techniques, and Effectiveness. *Journal of Police and Criminal Psychology*. 2025. DOI: 10.1007/s11896-025-09761-7. URL: <https://doi.org/10.1007/s11896-025-09761-7>

30. Bradford B., Weirich C., Rowlands D., Crawford A. Public confidence in the police: using opinion survey data to explore the current 'moment' in British policing. *Policing & Society*. 2025. DOI: 10.1080/10439463.2025.2508198. URL: <https://doi.org/10.1080/10439463.2025.2508198>

31. Prenzler T., Cairns N. Integrating safety, order and duty of care in public space foot patrols. *Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism*. 2025. DOI: 10.1080/18335330.2025.2547609. URL: <https://doi.org/10.1080/18335330.2025.2547609>

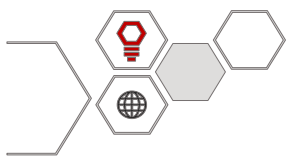
32. Національна поліція України. Мобільний додаток комунікації з поліцією «My Pol»: коли на дзвінок немає часу. 30.12.2020. URL: <https://npu.gov.ua/news/mobilniy-dodatok-komunikatsii-z-politsieyu-mypol-koli-na-dzvinok-nemaie-chasu>

33. Міністерство внутрішніх справ України. Розвиток цифрової інфраструктури та створення цифрових сервісів для громадян — пріоритет програми інформатизації системи МВС. 26.05.2021. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/rozvitok-cifrovoyi-infrastrukturi-ta-stvorenniya-cifrovix-servisiv-dlya-gromadyan-prioritet-programi-informatizaciyi-sistemi-mvs>

34. Community Policing Handbook (взаємодія поліції та населення на засадах партнерства). 2021. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/733/Community_Policing_Handbook_web_1304.pdf

35. EU Advisory Mission Ukraine. Effective tool for strengthening safety and security in Ukrainian communities. 22.03.2023. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/news/effective-tool-for-strengthening-safety-and-security-in-ukrainian-communities/>

36. EU Advisory Mission Ukraine. EUAM advises on de-escalation techniques that 'can save officers and citizens' lives'. 29.01.2021. URL:

<https://www.euam-ukraine.eu/news/euam-advises-on-de-escalation-techniques-that-can-save-officers-and-citizens-lives/>

37. Kyiv International Institute of Sociology (KIIS). Довіра до соціальних інституцій, січень 2016. URL: <https://www.kiis.com.ua/?cat=reports&id=579&lang=ukr>

38. KIIS. Довіра соціальним інституціям, лютий 2017. URL: <https://www.kiis.com.ua/?cat=reports&id=678&lang=ukr&page=1>

39. KIIS. Довіра соціальним інститутам, грудень 2018. URL: <https://www.kiis.com.ua/?cat=reports&id=817&lang=ukr>

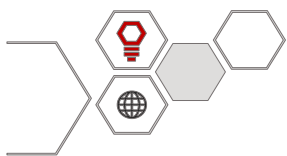
40. KIIS. Динаміка довіри окремим інституціям у 2021–2024 роках. 09.01.2025. URL: <https://www.kiis.com.ua/?cat=reports&id=1467&lang=ukr&page=1>

41. Соціологічна група «Рейтинг». Успіх чи ні? Як українці оцінюють реформування органів правопорядку та підтримку ЄС. 28.10.2024. URL: <https://www.ratinggroup.ua/news/uspih-chi-ni-yak-ukrayinci-ocinyuyut-reformuvannya-organiv-pravoporyadku-ta-pidtrimku-yes>

42. Razumkov Centre. Assessment of the situation in the country, trust in social institutions... (February–March 2025). 26.03.2025. URL: <https://razumkov.org.ua/en/sociology/press-releases/assessment-of-the-situation-in-the-country-trust-in-social-institutions-politicians-officials-and-public-figures-attitude-to-elections-during-the-war-belief-in-victory-february-march-2025>

43. Standard Eurobarometer 101 (Spring 2024) — Public opinion in the European Union. URL: <https://veriangroup.com/hubfs/BE/Eurobarometer/Standard-101-Spring%202024.pdf>

44. European Commission. Ukraine 2023 Report (SWD(2023) 699). 08.11.2023. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/system/files/2023-11/SWD_2023_699%20Ukraine%20report.pdf

45. SCORE for Peace. Звіт SCORE про тенденції в Україні 2021 року.

URL:

https://api.scoreforpeace.org/storage/pdfs/PUB_DGEUkr21_Trends_report_FIN_UKR.pdf